

Papegojsjuka, patientinformation

Smittskyddsläkarnas smittskyddsblad

Vad är papegojsjuka?

Papegojsjuka är en mindre vanlig variant av lunginflammation. Den orsakas av en bakterie som heter *Chlamydia psittaci*. Sjukdomen kallas också ornitos och psittacos. Den kan drabba både människor och djur, framför allt fåglar. Namnet, papegojsjuka, kommer ifrån att man först trodde att den bara drabbade papegojor. I stället kan både vilda och tama fåglar vara bärare av bakterien. Hittills har man funnit smittämnet hos över 400 fågelarter i olika delar av världen. Personer som får papegojsjuka har oftast smittats av fåglar. Inkubationstiden (tid från smittotillfälle till att man blir sjuk) är vanligen cirka 10 dagar men kan variera mellan en och fyra veckor.

Hur smittar papegojsjuka?

Det krävs endast en liten mängd bakterier för att bli sjuk. Fåglarna kan sprida smitta både när de är sjuka men även när de är friska. Många fåglar blir själva sjuka och dör men långt ifrån alla. En del fåglar kan verka helt friska men ändå under lång tid sprida bakterier. Bakterierna finns i fåglarnas luftvägssekret och i deras spillning. Bakterierna kan hålla sig levande under lång tid utanför fågelkroppen, exempelvis i intorkad avföring och i damm där fåglar vistats. Man kan bli smittad både genom direktkontakt med fåglarna men också genom att andas in partiklar som innehåller smittämnet, exempelvis när man rengör fågelbord. Smitta mellan människor är ovanlig men kan förekomma.

Vilka symtom och besvär ger papegojsjuka?

Sjukdomen börjar ofta med hög feber, värk i kroppen, huvudvärk och torrhosta. Man känner sig matt och trött. I början kan luftvägsbesvären och hostan vara lindriga. Mildare sjukdomsförlopp förekommer också.

Hur behandlas papegojsjuka?

Sjukdomen behandlas med antibiotika under 10–14 dagar.

Hur kan du ha blivit smittad?

- Har du haft kontakt med tama eller vilda fåglar sista månaden?
- Har du matat fåglar eller varit i kontakt med fågelbord alternativt andra föremål som kan vara förorenade med fågelspillning, exempelvis hänggrännor?
- Om du har burfågel bör du kontakta veterinär och även berätta det för din läkare.

Vad kan man göra för att skydda sig mot smitta?

- Undvik om möjligt kontakt med sjuka fåglar och fågelspillning.
- När du rengör fågelbord eller andra föremål, där fågelspillning förekommer, bör du göra det utomhus och fuktigt (blöt ner med exempelvis såpvatten) så att inte dammpartiklar virvlar upp. Tvätta händerna efteråt.